

CLIVE STAPLES LEWIS s-a născut în data de 29 noiembrie 1898, în Belfast, Irlanda. Pe când era încă foarte mic, Clive își spunea Jack, iar pentru familie a rămas cu acest nume și în anii următori. În copilărie era foarte apropiat de fratele lui mai mare, Warren, și cei doi petreceau foarte mult timp împreună. Fermecăți de poveștile cu animale fantastice, cei doi frați Lewis crează o lume imaginară foarte complexă, Boxen, care le va servi chiar și mai târziu.

La zece ani C.S. Lewis rămâne orfan de mamă iar primii ani de școală alternează între frecventarea unei școli și educația de acasă, cu un tutore.

Cu o nevoie constantă de a fi încurajat să scrie, C.S. Lewis începe să publice la mijlocul anilor 1920. Pe lângă activitatea de scriitor, între 1925 și 1954 a fost profesor la Magdalen College, iar din 1954 a devenit profesor de literatură medievală și renascentistă la Cambridge.

Ca scriitor pentru copii ajunge cunoscut odată ce e publicată, începând cu anii 1950, celebra serie *Cronicile din Narnia*, în șapte volume. Despre screrile pentru copii, C.S. Lewis spunea: „O carte pentru copii de care se bucură doar copiii este o carte proastă chiar și pentru ei. Screrile bune durează în timp. Un vals care îți place doar când valsezi este un vals prost.“

S-a stins din viață în 22 noiembrie 1963, la Oxford.

C.S. LEWIS

CRONICILE DIN NARNIA

Jiltul de argint

Traducere din engleză de
Irina Oprea și Radu Paraschivescu

Ilustrații de
Pauline Baynes

ARTHUR

descoperiră că nici de asta nu era bună, îi găsiră un loc în Parlament, unde trăi fericită până la adânci bătrâneți.

Eustace își îngropă veșmintele alese noaptea, pe furiș, pe terenul școlii, însă Jill se fofilă acasă cu ale ei și le purtă la balul mascat din vacanța următoare. Iar din ziua aceea lucrurile se schimbă în bine la Școala Experimentală, care chiar devine o școală de ispravă. Pe lângă asta, Jill și Eustace se împrieteniră pentru totdeauna.

Însă departe, în Narnia, Regele Rilian își îngropă tatăl, pe Caspian al Mărilor, al Zecelea cu acest nume, și îl jeli îndelung. Rilian domni cu înțelepciune peste Narnia, și toată lumea se simți fericită în vremea lui, deși Puddleglum (căruia piciorul i se vindecase de tot în trei săptămâni) spunea adeseori că diminetile senine aduc după-amiezi ploioase și că nu te poți aștepta ca vremurile bune să țină mult. Deschizătura din panta dealului rămase neastupată, iar acum se întâmplă destul de des ca, în zilele încinse de vară, Narnienii să coboare pe acolo cu felinare și corăbii, să le lasă la apă și să se plimbe încolace și încolo pe marea rece și întunecată de dedesubt, cântând și spunându-și unii altora povești despre orașele care se găsesc la adâncime. Dacă aveți vreodată norocul să ajungeți în Narnia, nu uitați să aruncați o privire și peșterilor.

CUPRINS

CAPITOLUL 1	
În spatele sălii de sport	9
CAPITOLUL 2	
Lui Jill i se dă o sarcină	23
CAPITOLUL 3	
Drumul Regelui pe mare	35
CAPITOLUL 4	
Un sfat al bufnițelor	48
CAPITOLUL 5	
Puddleglum	61
CAPITOLUL 6	
Pustietățile sălbaticice de la miazănoapte	75
CAPITOLUL 7	
Dealul șanțurilor stranii	90
CAPITOLUL 8	
Casa Harfang	104
CAPITOLUL 9	
Cum au aflat ceva ce merita știut	118
CAPITOLUL 10	
Călătorii fără soare	131
CAPITOLUL 11	
În castelul întunecat	145

CAPITOLUL 12	
Regina Ținuturilor Subpământene.	158
CAPITOLUL 13	
Subpământeni fără Regină	171
CAPITOLUL 14	
Pe fundul lumii	183
CAPITOLUL 15	
Disparația lui Jill	195
CAPITOLUL 16	
Răul se îndreaptă	207

Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poștă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, București
tel.: 021.224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: 021.369.31.99
Comenzi – online
www.editura-arthur.ro

În spatele sălii de sport

Era o zi mohorâtă de toamnă și Jill Pole plângea în spatele sălii de sport.

Plângcea din cauză că o necăjiseră. Și fiindcă asta nu o să fie o poveste cu elevi, o să vă spun foarte puține despre școala lui Jill, care nu e un subiect plăcut. Era o școală experimentală, pentru băieți și fete deopotrivă, dintre cele care se numeau pe vremuri școli „mixte”; unii spuneau că nu era nici pe departe atât de mixtă pe cât de vraîște era mintea celor care o conduceau. Acești oameni erau de părere că băieților și fetelor trebuia să li se dea voie să facă absolut tot ce voiau. Și, din nefericire, lucrul pe care voiau să-l facă zece-cincisprezece băieți și fete mai mari era să-i necăjească pe ceilalți. Din cauza asta se petreceau tot felul de lucruri – absolut cumplite – care ar fi fost descoperite în oricare dintre școlile obișnuite și cărora li s-ar fi pus capăt într-o jumătate de semestru; însă la școală asta nu era cazul. Și chiar dacă ar fi fost, cei care le făceau nu erau nici dați afară din școală, nici pedepsiti. Directoarea spunea că erau cazuri psihologice interesante, îi chema la ea pe vinovați și stătea de vorbă cu ei ore întregi. Iar dacă știai cum s-o iei pe directoare și ce să-i spui, te pomeneai că ajungeai să i te numeri printre favoriți în loc să pățești ceva.

Iată de ce Jill Pole plânghea în ziua aceea mohorâtă de toamnă, pe cărăruia de pământ jilav care ducea din spatele sălii de sport la tufăriș. Și încă nu isprăvise cu smiorcăiala, când un băiat se ivi pe după colțul sălii de sport fluierând și cu mâinile în buzunare. Și nu lipsi mult să se ciocnească de ea.

— Nu poți să te uiți pe unde mergi? zise Jill Pole.

— Gata, răspunse băiatul, nu-ncepe să...

Apoi se uită la ea și se opri.

— Ce s-a-ntâmplat, Pole, ce-ai pătit? o întrebă el.

Jill se mulțumi să se strâmbe, așa cum faci de obicei când vrei să spui ceva, dar îți dai seama că, dacă deschizi gura, te pui din nou pe plâns.

— Bag seama că tot din cauza *Lor*, ca de obicei, spuse îndărjit băiatul, vârându-și mâinile și mai adânc în buzunare.

Jill dădu din cap. Nu mai era nevoie să spună nimic, chiar dacă ar fi fost în stare. Știau amândoi.

— Uite ce-i, zise băiatul, n-are rost să fim cu toții...

Era bine intenționat, fără îndoială, dar avea un fel de-a vorbi de ziceai că începe să țină o prelegere. Deodată, Jill își ieși din pepeni (ceea ce e normal să se întâmpile dacă te intrerupe cineva din plâns).

— Of, lasă-mă-n pace și vezi-ți de-ale tale, izbucni ea. Te-a chemat cineva aici? Ți-a cerut cineva părerea? Și ce să-ți spun, frumos îți șade să ne spui tuturor ce-ar trebui să facem. Bănuiesc că, după tine, ar trebui să ne gudurăm întruna pe lângă *Ei*, să le cerșim hatâruri și să le intrăm pe sub piele, cum faci tu.

— Ei, hai! pufni băiatul, așezându-se pe iarba de la marginea tufărișului și ridicându-se imediat, fiindcă era foarte udă.

Jilțul de argint

Spre ghinionul lui, îl chema Eustace Scrubb*, chit că nu era băiat rău.

— Pole! o dojeni el. E corect ce spui? M-ai văzut făcând așa ceva semestrul asta? Nu l-am înfruntat pe Carter când cu iepurele? N-am păstrat secretul despre Spivins – ba chiar sub tortură? Și n-am...

— N-nu știu și nu-mi pasă, suspină Jill.

Scrubb își dădu seama că fata încă nu era în apele ei și avu atâta tact cât să-i dea o bomboană cu mentă. Luă și el una. După câteva clipe, Jill începu să vadă lucrurile mai limpede.

— Îmi pare rău, Scrubb, zise ea repede. N-am fost corectă față de tine. Ai făcut tot ce-ai spus... trimestrul asta.

— Atunci șterge-l cu buretele pe ultimul, dacă poți, spuse Eustace. Eram cu totul altfel. Eram... pfui! Un nesuferit fără pereche.

— Drept să-ți spun, cam aşa erai, zise Jill.

— Dar nu crezi că m-am schimbat? întrebă Eustace.

— Ba cred, și nu numai eu, răspunse Jill. Toată lumea spune asta. Au observat și *Ei*. Eleanor Blakiston a auzit-o pe Adela Pennyfather vorbind ieri despre asta în vestiar. A zis: „Cineva a pus mâna pe micul Scrubb. Trimestrul asta ne-a cam scăpat din mâna. Cu prima ocazie, trebuie să-l dăm pe brazdă și pe el.“

Eustace se înfioră. Toți cei de la Școala Experimentală știau ce însemna să te dea *Ei* pe brazdă.

Cei doi copii tăcură o clipă. Stropi mici de apă cădeau de pe frunzele de leandru.

* Nesanferit, antipatic (n. tr.).

— De ce te-ai purtat altfel trimestrul trecut? întrebă Jill după câteva clipe.

— Mi s-au întâmplat o grămadă de lucruri ciudate în vacanță, răsunse Eustace misterios.

— Ce fel de lucruri? vră să știe Jill.

Eustace tăcu vreme îndelungată. În cele din urmă zise:

— Uite ce-i, Pole, și tu, și eu urâm locul ăsta pe căt de mult se poate urî ceva pe lume, corect?

— Eu, în orice caz, răsunse Jill.

— Bun, atunci cred că pot să am încredere-n tine.

— Vai, ce onoare! făcu Jill.

— Da, dar să știi că e un secret cu totul și cu totul nemaipomenit. Auzi, Pole, ia spune, cum stai cu crezutul în una și-alta? Mă gândesc la lucrurile care pe alții i-ar face să râdă.

— N-am avut prilejul, zise Jill, dar probabil c-aș crede.

— M-ai crede dacă ți-aș spune că în vacanță am ieșit din lume... din lumea *asta*?

— N-aș ști despre ce vorbești.

— Bun, atunci să nu ne mai batem capul cu lumile. Dar să zicem că ți-aș spune c-am fost într-un loc unde animalele vorbesc și unde sunt... hm... vrăji și balauri și... mă rog, toate lucrurile pe care le găsești în basme.

Scrub se simți nespus de stâjenit la rostirea acestor cuvinte și se făcu roșu la față.

— Cum ai ajuns acolo? întrebă Jill.

Se simțea la rândul ei ciudat de sfioasă.

— În singurul fel cu puțință – prin Magie, răsunse Eustace aproape în șoaptă. Eram cu doi veri ai mei. Ne-am trezit pur și simplu... luăți pe sus. Ei mai fuseseră acolo.

Jilțul de argint

Dat fiind că începuseră să vorbească în șoaptă, lui Jill îi veni ceva mai ușor să-l credă. Pe urmă o cuprinse brusc o bănuială cumplită, aşa că-i puse în vedere lui Scrubb (cu atâtă hotărâre, încât preț de o clipă semănă cu o tigroaică):

— Dacă aflu că ți-ai bătut joc de mine, nu mai vorbesc cu tine niciodată. Dar niciodată.

— Nu-mi bat, zise Eustace. Jur că nu. Jur pe... pe toate cele.

(Când eram eu la școală, s-ar fi spus „Jur pe Biblie“. Numai că Bibliile nu erau văzute cu ochi buni la Școala Experimentală.)

— În regulă, o să te cred, zise Jill.

— Și n-o să spui nimănui?

— Drept cine mă iezi?

Îi cuprinse emoția când vorbiră aşa. Dar odată spuse lucrurile acelea, când se uită în jur, văzu cerul mohorât de toamnă, auzi picuratul stropilor de pe frunze și se gândi la toată tristețea și dezolarea de la Școala Experimentală (era un trimestru compus din treisprezece săptămâni, din care trecuseră abia două), Jill spuse:

— Dar la ce bun? Nu suntem acolo, ci aici. Și e limpede ca lumina zilei că n-avem cum să ajungem *acolo*. Sau avem?

— La asta mă gândeam și eu, răsunse Eustace. Când ne-am întors din Locul Acela, Cineva a spus că cei doi copii Pevensie (verișorii mei) n-o să se mai poată întoarce acolo. Vezi tu, pentru ei fusese a treia oară. Pesemne că atâtă le era porția. Dar despre mine n-a zis că n-aș putea. Și ar fi făcut-o, dacă n-ar fi crezut că m-aș putea întoarce, nu? Știi, nu pot să nu mă-ntreb dacă n-aș putea... dacă n-am putea amândoi ...?

— Adică să facem ceva ca să se-ntâmple povestea aia?

Eustace încuvînță din cap.

— De pildă, să desenăm un cerc pe pământ, să scriem înăuntru tot felul de lucruri într-un alfabet ciudat, să intrăm în cerc și să recităm vrăji și descântece?

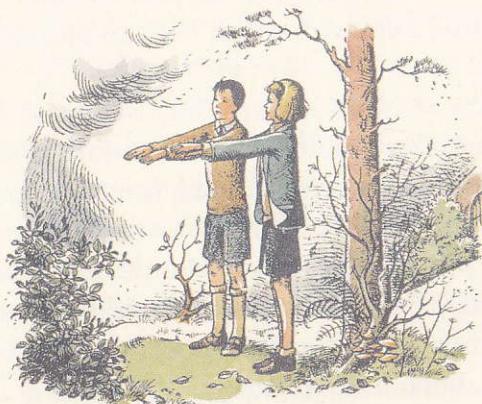
— Păi da, răsunse Eustace după ce căzu pe gânduri o vreme, cred că la aşa ceva mă gândeam, chit că n-am făcut-o niciodată. Dar dacă ne punem în cap s-o facem cu adevărat, mi se pare că poveștile astea cu cercuri și alte alea sunt niște bazaconii. Iar lui nu cred că i-ar plăcea. I-am da impresia că vrem să-l convingem să facă anumite lucruri. Când, la drept vorbind, putem doar să-l rugăm.

— Cine e persoana asta de care vorbești atât?

— În Locul Acela i se spune Aslan, răsunse Eustace.

— Ce nume ciudat!

— Nu e nici pe jumătate atât de ciudat ca purtătorul, zise Eustace cu un aer serios. Dar hai să-ncercăm. Nu facem niciun rău dacă-l rugăm. Să stăm în picioare unul lângă altul, aşa. Și să ne întindem mâinile în față, cu palmele în jos... cum se făcea pe Insula lui Ramandu...

— Insula cui?

— O să-ți spun altă dată. Și s-ar putea să vrea să stăm cu fața spre răsărit. Ia să vedem, unde-i răsăritul?

— Nu știu, zise Jill.

— Unul dintre lucrurile nemaipomenite la fete e că nu știu niciodată unde sunt punctele cardinale, spuse Eustace.

— Dar nici tu nu știi, se aprinse Jill.

— Ba știu, dar tare-aș vrea să nu mă mai întrerupi. Gata, m-am prins. Ăsta e răsăritul, cu fața spre leandri. Bun, ești gata să repeți cuvintele după mine?

— Ce cuvinte? întrebă Jill.

— Cuvintele pe care-o să le rostesc, normal, răsunse Eustace. Hai!

Și începu:

— Aslan, Aslan, Aslan!

— Aslan, Aslan, Aslan, repetă Jill.

— Te rugăm să ne lași în...

Chiar în clipa aceea, din cealaltă parte a sălii de sport se auzi un glas care striga:

— Pole? Da, știu unde e. Dă apă la șoareci în spatele sălii. Vrei să ţi-o aduc?

Jill și Eustace se uită la altul, se pitiră sub leandri și începură să urce panta pieptișă și gloduroasă a tufărișului cu o repeziciune de toată lauda. (Date fiind metodele ciudate de predare de la Școala Experimentală, nu prea învățai mare lucru la franceză, matematică, latină sau altele de genul acesta; în schimb, învățai o mulțime de lucruri despre cum să te faci nevăzut repede și în liniște când te căutau Ei.)

Cam după un minut de urcuș, se opriră cu urechile ciulite și își dădură seama, după zgomotele care se auzeau, că erau urmăriți.

— Măcar dacă am mai găsi poarta descuiată! spuse Scrubb pe când mergeau mai departe, iar Jill încuiată din cap.

Căci mai sus, unde se termina tufărișul, era un zid înalt de piatră, iar în el o poartă pe care puteai să ieși și să ajungi în câmp deschis, pe un teren mlaștinos. Poarta era încuiată aproape întotdeauna. Dar se mai întâmplase să rămână de câteva ori descuiată – sau poate că doar o dată. Și totuși, imaginați-vă în ce fel îi făcea simpla amintire a acelei singure dăți pe oameni să spere și să încerce ușa întruna; căci dacă se întâmplă să ai noroc și să o găsești descuiată, și se oferea minunatul prilej de-a o șterge de la școală fără să fii văzut.

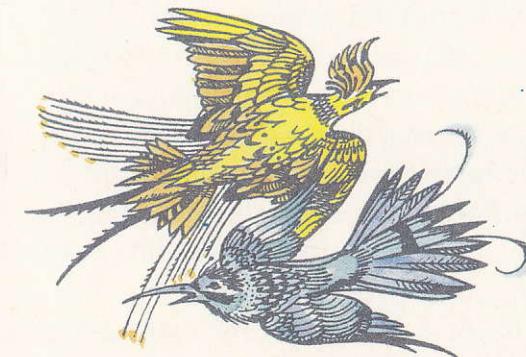
Încinși și murdari de la cât merseseră aplecați pe sub leandri, Jill și Eustace ajunseră aproape cu limba scoasă la zid. În fața lor se vedea poarta, încuiată, ca de obicei, fără îndoială.

— Sunt sigur că ncerc de pomană, spuse Eustace, cu mâna pe clanță, după care strigă „Oho, să fiu al naibii!“, când văzu că, apăsând pe clanță, poarta se deschise.

Cu o clipă mai devreme, amândoi avuseseră de gând să iasă pe poartă cu viteza gândului, dacă dădea norocul peste ei și n-o găseau încuiată. Însă când ușa se deschise de-adevăratelea, încremeniră amândoi. Fiindcă ce văzură nu semăna câtuși de puțin cu ceea ce așteptau.

Se așteptaseră să vadă panta mohorâtă și plină de buruieni a mlaștinii urcând tot mai mult, până la întâlnirea cu cerul posomorât al toamnei. În loc de asta, îi întâmpină un soare care strălucea orbitor și care se revârsa

pe poartă așa cum se revarsă lumina unei zile de iunie când deschizi ușa garajului. Sub strălucirea lui, stropii de apă de pe iarbă sclipeau ca niște mărgelă, iar fața murdară și mânjita de lacrimi a lui Jill se vedea ca ziua în amiaza mare. Soarele acesta venea dintr-o lume care arăta fără doar și poate neobișnuit – atât cât vedea cel doi din ea. Observați iarbă moale, mai mătăsoasă și mai strălucitoare decât o văzuse Jill vreodată, cerul albastru și, plimbându-se încolo și încolo, niște lucruri atât de viu colorate, încât ar fi putut să fie niște giuvaieri sau niște fluturi uriași.

Deși Tânjise cu tot sufletul după așa ceva, lui Jill i se făcu frică. Se uită la Scrubb și văzu pe chipul lui că și el se temea.

— Hai, Pole, spuse el cu răsuflarea tăiată.

— Putem să ne-ntoarcem? E sigur? întrebă Jill.

În clipa aceea se auzi un glas răstindu-se din spatele lor – un glas meschin și răutăios.

— Uite ce-i, Pole, cârâi el. Toată lumea știe că ești acolo. Hai, fă-te-ncoa'.